जमीन - मुंबई शहर गिरगांव महसूल विभागातील महाराष्ट्र राज्य जवाहर बालभवन मंडळ, चर्नी रोड, मुंबई येथील भूकर क्र.१७३६ ची जागा "मराठी भाषा भवन मुख्य केंद्रासाठी" उपलब्ध करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : जमीन-२५२०/२७४/प्र.क्र.२२/ज-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२. दिनांक : १२ जुलै, २०२१.

प्रस्तावना:

गिरगांव महसूल विभागातील भूकर क्र.१७३६ चे क्षेत्र ३२१७.४२ चौ.मी. असून यापैकी ७२० चौ.मी. (मोकळी जागा धरुन १९३२ चौ.मी.) क्षेत्रात विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई विभाग, प्रकल्प संचालक, सर्व शिक्षण अभियान व राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान यांचे कार्यालय कार्यरत आहेत. तसेच या मिळकतीमधील १५५५ चौ.मी.क्षेत्र मोकळया स्वरुपात आहे व ५५० चौ.मी. क्षेत्रावर (प्रत्यक्षात ५३० चौ.मी.) अतिक्रमण (२४ ते २५ अनिधकृत झोपड्या) असुन असे एकूण क्षेत्र २१०५ चौ.मी.क्षेत्र (प्रत्यक्षात १५५५+५३० चौ.मी.= २०८५ चौ.मी. क्षेत्र) आहे. उक्त मिळकतीमधील मराठी भाषा विभागाने "मराठी भाषा भवन मुख्य केंद्रासाठी" गिरगांव महसुल विभागातील भूकर क्र.१७३६ मधील जागा उपलब्ध करुन देण्याची विनंती केली होती. सदर विनंतीस अनुसरुन जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांनी दि.०५.१०.२०१९ च्या पत्रान्वये अहवाल सादर केला आहे. या अनुषंगाने शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

गिरगांव महसूल विभागातील भूकर क्र.१७३६ क्षेत्र ३२१७.४२ चौ.मी. क्षेत्रापैकी १९३२ चौ.मी. जागेवरील शालेय शिक्षण विभागाचे बांधकाम वगळून उर्वरित १५५५ चौ.मी. मोकळे क्षेत्र तसेच याच मिळकतीमधील झोपडपट्टीने अतिक्रमणाखाली असलेली ५५० चौ.मी. (प्रत्यक्षात ५३० चौ.मी.) क्षेत्र असे एकूण क्षेत्र २१०५ चौ.मी. क्षेत्र (प्रत्यक्षात १५५५ + ५३० चौ.मी. = २०८५ चौ.मी.क्षेत्र) महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम,१९६६ मधील कलम-२९५ मधील तरतूदीन्वये व महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनीची विल्हेवाट लावणे) नियम,१९७१ च्या भाग-दोन मधील ५ अन्वये मराठी भाषा विभागास "मराठी भाषा भवन मुख्य केंद्र" उभारण्याकरीता खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून महसूल मुक्त व भोगवटा मुल्यरहित तत्वावर हस्तांतरीत करण्यात येत आहे.

- (i) महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनीची विल्हेवाट लावणे) नियम, १९७१ मधील नियम ५ मधील तत्वानुसार तसेच शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्र.एलएनडी-१०७१/१८३७३६-ए दोन, दि.०९.०९.१९७१ मधील तरतूदींनुसार महसूल मुक्त व भोगवटामुल्यरहीत तत्वावर विषयाधीन जमीन मंजूर करण्यात येत आहे.
- (ii) सदरहू जागेचा मराठी भाषा विभागाने स्वतंत्र विकास करावा.
- (iii) अंतिमत: मंजूर करण्यात आलेल्या या जिमनीचा नियोजित वापर मराठी भाषा विभागाने पुढील ५ वर्षांमध्ये सुरु करणे आवश्यक राहील.
- (iv) सदर जिमनीचा मंजूर प्रयोजना व्यतिरिक्त अन्य प्रयोजनांसाठी वापर करणे, बीओटी/ बीओओटी /पीपीपी वा अन्य प्रकारे खाजगी सहभागातून सदर जिमनीचा विकास करणे, ती पोटभाड्याने देणे इत्यादी

कार्यवाही करावयाची असल्यास त्यास महसूल व वन विभागाची पूर्वपरवानगी घेणे आवश्यक राहील. तसेच त्यासाठी निश्चित करण्यात येईल इतके अधिमूल्य/ अनर्जित रक्कम या विभागास अदा करणे आवश्यक राहील.

- (v) भविष्यात मराठी भाषा विभागाने उक्त जिमनीचा मंजूर प्रयोजनाकरीता वापर करणे थांबविल्यास अथवा जमीन मंजूर करण्याच्या शर्तीपैकी कोणत्याही शर्तीचा भंग केल्यास व सदर बाब मराठी भाषा विभागाच्या निदर्शनास आणून दिल्यावरही विहीत केलेल्या कालावधीत सदरहू शर्तभंग निराकरणाबाबत उचित कार्यवाही न केल्यास सदरहू जमीन त्यावरील बांधकामासह परत घेण्याचा अधिकार राज्य शासनाच्या महसूल व वन विभागास असेल.
- (vi) मराठी भाषा विभागाच्या संकुलातील सभागृह व इतर अनुषंगिक सुविधांचा आवश्यकतेनुसार विनामूल्य वापर करण्याचा महसूल विभागास पूर्णपणे अधिकार असेल.
- (vii) विषयाधीन जिमनीचे आरक्षण, सी.आर.झेड. तसेच संरक्षित वने इत्यादींबाबत जिल्हाधिकारी यांनी खात्री करुन घ्यावी.
- (viii) सदर जिमनीच्या संरक्षणाची सर्वस्वी जबाबदारी मराठी भाषा विभागाची असेल.
- (ix) जवाहर बालभवन आणि शासकीय मुद्रणालय या दोन्ही वास्तुंच्या पुनर्विकासाचा एकत्रित विचार उद्योग विभागाने करावा तसेच नवीन इमारती या वेगवेगळ्या असु शकतात.
- (x) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांना आवश्यक व योग्य वाटतील अशा इतर अटी व शर्ती विहीत करण्याची मुभा राहील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेताक क्रमांक २०२१०७१२१४४३३६७३१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रमेश चव्हाण)

शासनाचे सह सचिव

प्रत,

- १. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ६. अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
- ७. सर्व विभागीय आयुक्त
- ८. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर / मुंबई उपनगर
- ९. आयुक्त, बुहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
- १०. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११. सचिव, मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- १२. प्रधान महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई/महाराष्ट्र (२), नागपूर.
- १३. प्रधान महालेखाकार (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र(१), मुंबई/महाराष्ट्र (२), नागपूर
- १४. सर्व सह सचिव / उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५. निवडनस्ती, ज-२ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.